

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Гуркіна Н.А., здоб. СВО «Магістр»

Науковий керівник: Замлинський В.А., д.е.н., проф. кафедри економіки промисловості

Одеський національний технологічний університет

У сучасному світі одна з самих важливих характеристик виробничо-господарської діяльності будь якого підприємства – це ефективність виробництва. Період економічної нестабільності з часом посилюється та вимагає не тільки забезпечувати прибуткову економічну діяльність, але й ефективно задовольняти потреби фронту та цивільного населення в умовах війни; залучення драйверів структурних змін та інноваційного зростання в умовах повоєнної відбудови; зміцнення продовольчої безпеки, нарощування експорту агропромислової продукції.

Підприємства змушені обходитися меншими трудовими, матеріальними і фінансовими ресурсами, щоб задовольнити потреби ринку. Пріоритети досягнення стійкості промисловості й аграрного сектору сьогодні підлаштовуються до викликів і ризиків війни, а також стимулювання їх відновлення та зростання.

Економісти використовують різні типи ефективності для оцінки ефективності економіки чи ринку. Ефективність розподілу — це коли сукупність товарів і послуг відповідає перевагам і потребам споживачів, тобто ресурси використовуються для виробництва того, що люди хочуть і цінують найбільше. Продуктивна ефективність досягається, коли товари та послуги виробляються з найменшими можливими витратами, використовуючи ресурси найефективнішим способом, щоб мінімізувати відходи та максимізувати вихід. Нарешті, динамічна ефективність – це коли економіка чи ринок можуть адаптуватися та впроваджувати інновації з часом для покращення якості та кількості товарів і послуг, використовуючи ресурси для сприяння творчості, дослідженням і розробкам.

Система показників ефективності діяльності підприємства дозволяє дати оцінку всіх функцій і ресурсів етапів виробництва і їх фінансової складової. Вона повинна містити як економічні, так і соціальні показники, що вимагають постійного контролю: на всіх стадіях виробничого процесу; на всіх етапах планування та постановки завдань; на кожному кроці шляху досягнення цих завдань. Якщо діагностувати зростання виробництва тільки за цими зовнішніми показниками, то процес оцінки буде в корені невірний, оскільки не будуть задіяні внутрішні ресурси для розширення ефективності. У зв'язку з цим потрібно запровадити дієву систему для аналізу і оцінки зростання економічної ефективності, яку

можна об'єднати в дві групи: цільові показники ефективності економічної діяльності та нормативи ефективності діяльності персоналу[1].

Встановлено, що важливими напрямками є також забезпечення екологічної безпеки. Економічна ефективність є більш складною категорією, ніж прибутковість. Вона має набагато більший обсяг, ніж рентабельність, оскільки охоплює цілу систему показників, які відображають конкретні форми економічної ефективності

Щоб відновити позиції після скорочення штату, учасники галузі можуть використовувати технологічні рішення, щоб розширити свою діяльність у трьох ключових сферах: автоматизації, аудиту та прозорості. Ті, хто це робить, можуть вижити і навіть процвітати під час економічної бурі та після неї.

Сьогодні підвищення ефективності виробництва є одним із основних чинників розвитку підприємств сучасних кризових умовах, які спричинено війною та наслідками пандемії.

Можна казати, що економічна ефективність виробництва – це ступінь використання виробничого потенціалу підприємства, або співвідношення його результатів і витрат.

Ефективність виробництва тим вище, чим менше витрат на одиницю корисного ефекту, тобто вище результат при незмінних витратах.

Ефективність виробництва – це показник діяльності підприємства по розподілу й переробці ресурсів із метою виробництва продукції (товарів, послуг). Ефективність вимірюють через коефіцієнт, що показує відношення результатів після виробництва до ресурсів до виробництва чи через обсяги виробництва продукції (рисунок 1).

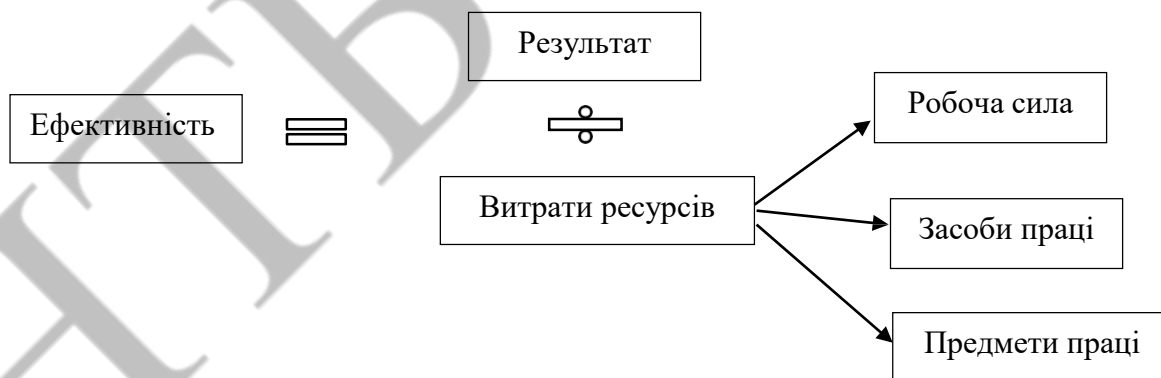

Рисунок 1. Ефективність виробництва

Процес виробництва на будь-якому підприємстві здійснюється при взаємодії трьох основних факторів:

- робочої сили (персонал),
- засобів праці (основний капітал),

– предметів праці (сировина та матеріали).

Персонал виробляє корисну продукцію, використав наявні засоби та предмети праці. Тобто в процесі виробництва з одного боку є витрати живої й упередженої праці, а з іншого – результати виробництва. Результати залежать від обсягів засобів виробництва, щозастосовують, кадрового потенціалу й рівня їхнього використання.

З рисунку 1 можна побачити, що розробку шляхів підвищення економічної ефективності виробництва треба проводити за рахунок або забезпечення зростання результату або зниження витрат ресурсів, або одночасно, що має призводити до збільшення корисних результатів на одиницю сукупності витрачених ресурсів.

Існує два напрями підвищення економічної ефективності виробництва:

– забезпечення зростання кінцевого результату виробництва – доходу, прибутку, обсягів виробництва та реалізації продукції при незмінних витратах ресурсів;

– забезпечення зниження витрат ресурсів на одиницю результату.

Від рівня та якості підвищення економічної ефективності виробництва залежить рівень економічної ефективності галузі, що в свою чергу впливає на рівень економічної ефективності держави.

Основні чинники, що впливають на рівень ефективності виробництва бувають зовнішні та внутрішні та їх можна поділити на чотири групи (рисунок 2).

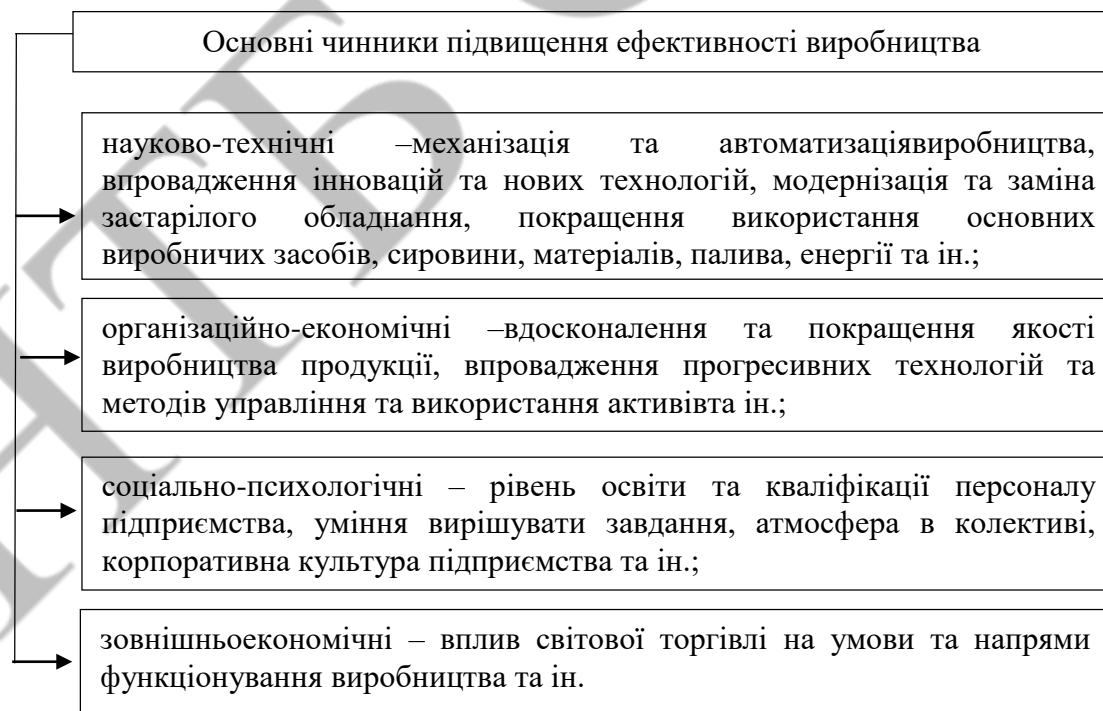

Рисунок 2. Основні чинники підвищення ефективності виробництва

Для підвищення рівня прибутковості виробництва та розвитку ефективності діяльності підприємства необхідно формувати та планувати шляхи підвищення ефективності виробництва, що потрібно щорічно відображати в планах економічного та соціального розвитку підприємства. Комплексним напрямом підвищення ефективності виробництва є реструктуризація підприємства, яка охоплює всі сфери його діяльності.

Економічна ефективність – це термін, який використовується для оцінки результатів господарської діяльності у порівнянні із затраченими колективними зусиллями і є основним якісним чинником економічного зростання, оскільки забезпечує прибуток, отриманий протягом життєвого циклу економічної інвестиції та стратегічного плану діяльності, спрямований на повне відшкодування інвестиційних витрат і забезпечення прибутку. Економічна ефективність — це концепція, яка вимірює, наскільки добре розподіляються ресурси для отримання максимально можливої цінності для суспільства. Найбільший вплив на прибуток і рентабельність має продуктивність праці.

Щоб відновити позиції після скорочення штату, учасники галузі можуть використовувати технологічні рішення, щоб розширити свою діяльність у трьох ключових сферах: автоматизації, аудиті та прозорості.

Література

1. Замлинський В. А., Жук Н.Л., Осик С.В., Мартіянова М. П. Сучасна бізнес-діагностика: цифрова зрілість та відновлення екосистем.// Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 3. С. 18 – 25. http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/09/ujae_2023_r03_a02.pdf
2. Проблеми підвищення ефективності господарювання в народногосподарському комплексі (на мезо- та мікроекономічних рівнях): монографія/ за ред. А.І. Ковальова, Н.В. Сментини. Одеса: Атлант, 2013.
3. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика: колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2020. 240 с.

13.	<i>Голод В.В., Євдокімова М.О.</i> ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ КАТЕГОРІЙ.....	45
14.	<i>Гордієнко Л.А., Пасічник Ю.В.</i> ЗАРУБІЖНА ФІНАНСОВА ДОПОМОГА ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ФЕРМЕРІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	49
15.	<i>Грищенко А.В.</i> ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	54
16.	<i>Гуркіна Н.А., Замлинський В.А.</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДПРИЄМСТВАХ	58
17.	<i>Добрянська Н.А., Черноусова С.С.</i> МАРКЕТИНГОВІ ІННОВАЦІЇ У ГАЛУЗІ УКРАЇНСЬКОГО ТУРИЗМУ ДЛЯ ПІДТРИМКИ СТАЛОСТІ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ.....	62
18.	<i>Донець Л.Я., Мунтян І.В., Долинська О.О.</i> РОЛЬ РЕКЛАМНОГО ДИЗАЙНУ В УСПІШНОСТІ МАРКЕТИНГОВИХ КОМПАНІЙ.....	65
19.	<i>Калишин Д.О., Куницька Н.Б.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКО-ГОТЕЛІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	68
20.	<i>Кемза Р.Г., Євдокімова М.О.</i> НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	73
21.	<i>Кирюхін А.В., Афанасьєва О.К.</i> ПОТЕНЦІАЛ МОРСЬКОГО ПОРТУ ЧОРНОМОРСЬК В СИСТЕМІ ЕКСПОРТНИХ ПОСТАВОК ПРОДУКЦІЇ АПК.....	76
22.	<i>Коваленко-Марченкова Є.В., Бут К.А.</i> CONCEPTUAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF THE NATIONAL INNOVATION SYSTEM.....	80
23.	<i>Корват О.В.</i> РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ.....	84
24.	<i>Красногорська А.В., Савченко Т.В.</i> РОЛЬ СИТУАТИВНОГО МАРКЕТИНГУ У ПРОСУВАННІ ПРОДУКТУ.....	88
25.	<i>Кулаковська Т.А., Випирайлов А.С.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВІНОРОБНОЇ ГАЛУЗІ У ВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	90